

HILLERØD
KOMMUNE

Hillerød Kommune

KLIMAHANDLEPLAN 2022-23

Hillerød Kommune
August 2021

Indledning

Hillerød Kommune vedtog i sommeren 2020 klimastrategien – ”Sammen om klimaet” sammen med den første klimahandleplan for 2020-21. Denne klimahandleplan for 2022-23 bygger videre på den første handleplan.

Klimaarbejdet kræver vedvarende fokus både politisk og hos alle de mange aktører, borgere og virksomheder, der skal være med til, at vi sammen lykkes med den grønne og klimavenlige omstilling. Arbejdet med netværk og partnerskaber kommer til at fylde i de kommende år, både på tværs af kommuner og i samarbejdet med borgere, civilsamfund og virksomheder.

Et eksempel på arbejdet med samarbejde og partnerskaber er også, at byrådet med den ajourførte erhvervsstrategi vil iværksætte og invitere virksomheder til erhvervspartnerkaber for konkret handling inden for en række områder. Et af de områder er miljømæssig bæredygtighed og ansvarlighed.

Klimaet er også på dagsordenen i den kommunale organisation, hvor der blandt andet er etableret et tværgående klimanetværk, som har til opgave at arbejde videre med klimastrategiens fokusområde ’Ressourcebevidst kommune’. Hillerød Kommune er en stor virksomhed med ca. 4.500 ansatte, som kan være med til at gøre en forskel.

Hillerød Kommune tager klimaudfordringen alvorligt og byrådet har derfor besluttet at tilslutte sig det ambitiøse projekt ’DK2020 – klimaplaner for hele Danmark’. Det er et ambitiøst projekt på tværs af kommunerne i hele landet, som vil være med til at løfte kommunens klimaplanlægning til nye højder – og som med sit fokus på involvering af det omgivende samfund samtidig skal være med til at agere løftestang for vores fokusområde ”Sammen om klimaet”.

Klimahandleplan 2022-23 er en videreførelse af handleplan 2020-2021. Det er en stor del af handlingerne herfra, der enten ligger til grund for eller bygges videre på i denne handleplan. Der er også formuleret nye handlinger.

Det er vigtigt, at arbejdet med handleplanen er dynamisk, da nye muligheder løbende kan opstå. Det kan fx være som følge af ændret lovgivning, nye rammebetingelser eller som følge af de resultater, der opnås med gennemførelsen af de enkelte handlinger.

En dynamisk handleplan betyder, at den løbende kan blive opdateret og tilføjet nye handlinger i forbindelse med de årlige politiske opfølgninger

Finansiering af klimahandleplan 2022-23

Af handleplanen fremgår, hvilke aktiviteter der finansieres inden for eksisterende budget og hvilke aktiviteter, der forudsætter en bevilling på budgettet.

De aktiviteter, der har behov for finansiering, vil få udarbejdet et budgetønske til budgetprocessen, hvad enten det drejer sig om ressourcer til ekstra timer eller penge til gennemførelse af konkrete projektaktiviteter.

LÆSEVEJLEDNING

Næste side 4 viser en oversigt over de forskellige klimahandlinger med sidehenvisning. De enkelte klimahandlinger har efterfølgende hver en side, hvor handlingen/aktiviteten bliver detaljeret beskrevet med mål, igangværende og fremtidige tiltag, samt ressourcebehov.

Alle handlingerne i denne klimahandleplan ligger inden for et eller flere af de fire fokusområder i visionen i klimastrategien "Sammen om klimaet".

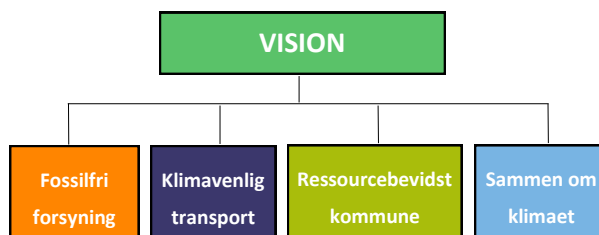
Klimastrategiens fire fokusområder er:

1. Fossilfri forsyning
2. Klimavenlig transport
3. Ressourcebevidst kommune
4. Sammen om klimaet

På hver side i øverste højre hjørne viser et # hvilket eller hvilke fokusområder klimahandlingen tilhører.

Læs evt. mere om visionen og fokusområderne i Hillerød Kommunes klimastrategi "[Sammen om Klimaet](#)".

God læselyst!

Hillerød Kommunes forskellige roller i klimaarbejdet:

Nederst på hver side er markeret et eller flere ikoner, der viser Hillerød Kommunes forskellige roller i klimaarbejdet. Det er enten rollen som virksomhed, myndighed, ejer af selskaber og/eller facilitator/partner.

I kommunens rolle som virksomhed er den direkte indflydelse størst og i kommunens rolle som facilitator er indflydelsen af mere indirekte karakter. Under beskrivelsen af de enkelte handlinger er den/de af de fire roller kommunen indtager i handlingen fremhævet med grønt.

I eksemplet nedenfor er det rollen, som hhv. virksomhed og facilitator/partner, der er fremhævet.

Kommunens rolle som:

VIRKSOMHED

MYNDIGHED

EJER AF SELSKABER

FACILITATOR/PARTNER

Oversigt klimahandleplan 2022-23

Oversigt over igangværende og fremtidige tiltag, der har til formål at reducere udledningen af CO₂ i Hillerød Kommune. Flere af aktiviteterne er i de kommunale ejendomme og institutioner, hvor der forventes et stort besparelspotentiale. Der er et tæt samarbejde med Hillerød Forsyning om eksempelvis energiplanlægning.

Nr.	Titel	Budget	Side
1	"DK2020 — klimaplaner for hele Danmark" - ny klimaplan for Hillerød Kommune	<i>Sammen med forslag 2</i>	5
2	Kommunikation, involvering og partnerskaber — sammen om klimaet og DK2020-involvering	<i>Fremlagt ønske til budget 2022-2025</i>	6
3	Udvikling af Energi- og CO ₂ -regnskabet for Hillerød Kommune som geografisk områder	Inden for eksisterende budget	7
4	Udarbejdelse af en strategisk energi- og varmeplan for Hillerød Kommune som geografisk område	Budget afsat	8
5	Fokus på viden og organisering af bæredygtigt byggeri og renovering af kommunens ejendomme	Inden for eksisterende budget	9
6	Implementere databaseret energiledelse af de kommunale ejendomme	<i>Ønske til budget</i>	10
7	Gennemføre energirenovering af kommunale ejendomme	Inden for eksisterende budget	11
8	Plads til fremtiden — kloge m ² (kommunale arealer og ejendomme)	Inden for eksisterende budget	12
9	Genanvendelse af materialer i forbindelse med bygge- og renoveringsprojekter i kommunens ejendomme	Inden for eksisterende budget	13
10	Energieffektiv vejbelysning i Hillerød Kommune	Inden for eksisterende budget	14
11	Fremme af cykeltrafik —cykelstier	<i>Delvist midler og ønske til budget</i>	15
12	Omstilling til emissionsfrie køretøjer og opsætning af ladestandere	<i>Ønske til budget</i>	16
13	Tilsyn med affald på byggepladser, øget sortering i Hillerød Bymidte samt vejlede om genanvendelse ved virksomhedsbesøg	Inden for eksisterende budget	17
14	Etablering af affaldssortering i de kommunale institutioner	<i>Ønske til budget</i>	18
15	Indkøb: Indarbejdelse af klimahensyn ved udbud af varer og tjenesteydelser	Inden for eksisterende budget	19
16	Grøn medarbejdertransport til kommunen som arbejdsplads	Inden for eksisterende budget	20

Handling nr. 1

"DK2020—Klimaplaner for hele Danmark" - ny klimaplan for Hillerød Kommune

HVORFOR

"DK2020 – klimaplaner for hele Danmark" er et vigtigt nationalt samarbejde, hvor de enkelte kommuner udvikler ambitiøse klimaplaner, som lever op til Parisaftalen og C40-cities standard (CAPF – Climate Action Planning Framework). Det særlige ved de klimaplaner, som kommunerne udarbejder i DK2020, er, at alle væsentlige kilder til drivhusgasudledning skal håndteres.

Hillerød Kommune viser med sin tilslutning og ansøgning til DK2020, at vi tager klimaudfordringen og bidraget til den grønne omstilling i Danmark meget seriøst. Vi vil i DK2020 komme til at samarbejde med andre danske kommuner og regioner, m.fl. Vi forventer, at vores nabokommuner her i Nordsjælland også er en del af DK2020. Det vil bringe viden, erfaringer og kompetencer i spil på nye måder i arbejdet med kommunale klimaplaner og i en helt anden skala end hidtil set nationalt og på tværs af Hovedstadsregionen.

Klimaplanen skal stå på ryggen af og være en videreudvikling af vores nuværende klimastrategi – "Sammen om klimaet" og arbejdet med de to første klimahandleplaner. Ved at indgå i DK2020 samarbejdet kommer klimaarbejdet til at gå to spadestik dybere, hvor vi kommer til at se på baseline, fremskrivninger, delmål og ikke mindst pege på, hvordan vi ved konkret handling kan opnå CO₂-neutralitet i senest 2050. Til det arbejde kan der tages udgangspunkt i data fra Energi- og CO₂-regnskabet – se handling nr. 3.

DK2020-klimaplanen vil derudover fortsætte og har potentiale for at agere som yderligere løftestang for det vigtige arbejde med partnerskaber og den borgerinvolvering, der skal til for at nå i mål. Vi er sammen om klimaet. Se handling nr. 2.

HVORDAN

- Vi vil udvikle en klimaplan for Hillerød Kommune i regi af DK2020.
- Vi vil i samme periode som DK2020 deltage i det såkaldte Klima-VIP1-projekt initieret af KKR-hovedstaden, som også handler om energi- og klimaplaner. Snitfladen til arbejdet i DK2020 er derfor stor.

MÅL

- At byrådet vedtager en ny ambitiøs DK2020-klimaplan i 2023 som er godkendt af C40. Planen viser, hvordan kommunen opnår CO₂-neutralitet senest i 2050, inkl. ambitiøse CO₂-reduktionsdelmål.
- At Klimaplanen danner rammen for Hillerød Kommunes klimaarbejde og den bevægelse, der bliver igangsat i Hillerød Kommune hen mod en grøn og klimavenlig omstilling, både betragtet som stor offentlig virksomhed og geografisk område.

RESSOURCER OG ANSVAR

Tid:

2022-23

Ansvar:

Natur, Miljø og Klimaudvalget
By og Miljø

Økonomi:

Ønske til budget 2022-25.

Der er behov for afsat økonomi i 2022 og 2023 til baseline, fremskrivninger, konkretisering af tiltag samt involvering, partnerskaber og kommunikation.

Ressourcer (tid):

Inden for eksisterende ramme.
Der skal nedsættes projektgruppe med medlemmer på tværs af afdelinger.

Andre aktører:

Borgere, virksomheder, Hillerød Forsyning, Hillerød Symbiose, C4, foreninger, råd, mm. Regioner, andre kommuner, C40, CONCITO, m.fl.

Kommunens rolle som:

VIRKSOMHED

MYNDIGHED

EJER AF SELSKABER

FACILITATOR/PARTNER

Handling nr. 2

Kommunikation, involvering og partnerskaber— sammen om klimaet og DK2020—involvering

HVORFOR

Store dele af CO₂-udledningen kommer fra borgeres og virksomheders aktiviteter, der kan derfor findes et stort potentiale her for den grønne omstilling. En dansker udleder i gennemsnit ca. 17 tons CO₂ per år, hvor en stor del af denne udledning skyldes det private forbrug af ting og sager, service samt mad og drikke. Den direkte indflydelse fra kommunen er i den sammenhæng mindre, men kommunen kan spille en vigtig rolle ved at gå foran, vise de gode eksempler, kommunikere og vejlede om klimabevidst adfærd og handlinger mm.

Det er vigtigt, at borgere og virksomhederne tager del i og føler et ejerskab for den grønne omstilling. Her kan Hillerød Kommune have en faciliterende rolle, mens det er de involverede borgere og virksomheder, der skal udvikle og have ejerskab til de partnerskaber og samarbejder, der etableres.

Vi skal være sammen om klimaet og skabe en bevægelse for en grøn og klimavenlig omstilling.

HVORDAN

Vi vil:

- 1) Involvere både virksomheder og borgere i arbejdet med en ny revideret klimaplan for Hillerød Kommune i regi af DK2020.
- 2) Gennemføre kampagne og mindre aktiviteter målrettet energibesparelser i boliger. Vi deltager i et Klima-VIP-projekt om emnet sammen med andre kommuner, hvorfra vi kan hente inspiration og udvikle til den lokale indsats.
- 3) Formidle og udvikle kommunikationsmateriale. Fx små film til de sociale medier, plakater, målrette relevant information til fx grundejere, formidling af de gode lokale initiativer, lave interviews med relevante aktører, etc.
- 4) Gennemføre aktiviteter med forskellige målgrupper. Eksempelvis: Arbejde med madspild eller affald som ressource i skoler og dagtilbud; Udvikle en klimakuffert til udlån på biblioteker; Afvikle events eller workshops inden for relevante temaer og lign.
- 5) Udvikle et koncept for et "klimapanel", der også tiltrækker de unge. Et koncept udvikles og besluttes i 2021 og gennemføres i 2022 og 2023.
- 6) Vi vil udvikle et koncept for et lokalt aktivitets- og formidlingsområde (fysisk platform). Området skal udgøre en spændende ramme for formidling af lokale initiativer, viden og dialog mellem borgere og vise eksempler på konkrete handlemuligheder. Det kan fx være et sted med ophold i en periode - fx en "klimabus/container/campingvogn" eller lign. Konceptet lægges frem til videre politisk beslutning, som samtidig beskriver behov for økonomi og evt. muligheder for funding. Udviklingen kan ske sammen med borgere og klimapanel.

MÅL

- At DK2020 har været afsæt for yderligere involvering og partnerskaber på klimaområdet.
- At et koncept for et "klimapanel" er besluttet og afprøvet i 2022 og 23.
- At et koncept for et fysisk "aktivitets- og formidlingsområde" er udviklet og truffet beslutning om i 2023.
- At der er gennemført en kampagne om energibesparelser i boliger i løbet af 2022-23.
- At vi løbende har kommunikeret om klimaet til forskellige målgrupper

RESSOURCER OG ANSVAR

Tid:

2022-23

Ansvar:

Natur, Miljø og Klimaudvalget
By og Miljø

Økonomi:

Handlingen forudsætter ønske til budget 2022-25 (i sammenhæng med DK2020, jf. handling 1).

Afhængigt af det udviklede koncept jf. koncept for aktivitetsområde (pkt. 6) drøftes behov for økonomi og potentielt budgetønske til denne aktivitet og eventuelle muligheder for ekstern medfinansiering (funding).

Ressourcer (tid):

Inden for eksisterende ramme.

Andre aktører:

Borgere, virksomheder, foreninger, m.fl.

Kommunens rolle som:

VIRKSOMHED

MYNDIGHED

EJER AF SELSKABER

FACILITATOR/PARTNER

Handling nr. 3

Udvikling af Energi- og CO₂-regnskabet for Hillerød Kommune som geografisk område

HVORFOR

Der skal holdes regnskab med, hvor meget drivhusgas, der udledes fra aktiviteter i Hillerød Kommune betragtet som geografisk område. Mange kommuner har efterspurgt et brugbart værktøj til at måle udledning af CO₂. Det eksisterende fælles Energi- og CO₂-regnskab skal fortsat udvikles til at være et brugbart værktøj for Hillerød Kommune og de øvrige medlemskommuner i den grønne omstilling.

Energi- og CO₂-regnskabet giver kommunerne mulighed for at foretage udtræk i en række praktiske download-formater. Det særlige ved Energi- og CO₂-regnskabet er, at der anvendes fælles datakilder for CO₂-udledning, og at opgørelsen for hver enkelt kommune udregnes efter en fælles metode. Energi- og CO₂ regnskabet udvikles og udvides løbende.

Energi- og CO₂-regnskabet er udviklet af Energistyrelsen i samarbejde med KL og Realdania og hostes på spareenergi.dk. Projektet er organiseret med en styregruppe, en arbejdsgruppe, et sekretariat og en udvikler som de primære enheder. Det er Gate21, der har sekretariatsopgaven.

HVORDAN

- Vi vil arbejde for den fortsatte udvikling af Energi- og CO₂-regnskabet i 2022-23. Hillerød Kommune er medlem af regnskabet.
- Vi vil så vidt muligt anvende regnskabet, som udgangspunkt for en kommende baseline, der skal udføres i arbejdet med en fornyet klimaplan for Hillerød Kommune i regi af DK2020 (se handling 1).

MÅL

- At Energi- og CO₂-regnskabet løbende er blevet forbedret og bliver brugt som udgangspunkt for Hillerød Kommunes videre klimaplanlægning.

RESSOURCER OG ANSVAR

Tid:

2022-23

Ansvar:

Natur, Miljø og Klimaudvalget
By og Miljø

Økonomi:

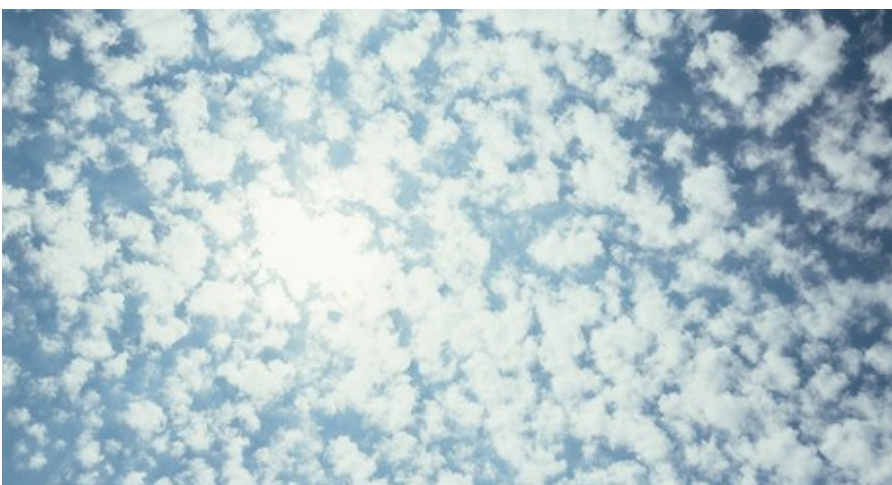
Inden for eksisterende budget.

Ressourcer (tid):

Inden for eksisterende ramme.

Andre aktører:

Energistyrelsen, KL, andre kommuner, m.fl.

Kommunens rolle som:

VIRKSOMHED

MYNDIGHED

EJER AF SELSKABER

FACILITATOR/PARTNER

Handling nr. 4

Udarbejdelse af en strategisk energi- og varmeplan for Hillerød Kommune som geografisk område

HVORFOR

Hillerød Kommune er myndighed for varmeforsyningen i kommunen. Derfor er det vores opgave at sikre, at der er taget stilling til, hvordan hele kommunens forsyning bliver fossilfri i 2035. Det er nødvendigt, at vi skaber et overblik, så borgerne ved, hvad der kommer til at gælde for deres område.

I den strategiske energi- og varmeplan skal der tages højde for at forsyningsanlæggene fremover vil være anderledes end nu. De fossile brændstoffer vil være helt udfaset og det forventes, at flis skal erstattes af noget andet. Det kan fx være varmepumper, hvor man lagrer vindenergi eller geotermiske anlæg.

HVORDAN

- Vi vil udarbejde en strategisk energi- og varmeplan for Hillerød Kommune som geografisk område, som er det nødvendige grundlag for omstilling af varmeforsyningen:
 - Kortlægning af overskudsvarme
 - Anbefalinger til individuelle varmeløsninger, hvor kollektive løsninger som fx fjernvarme ikke er en mulighed
 - Plan for fortætning af fjernvarmesystemet.

MÅL

- At den strategiske energiplan danner grundlag for omstillingen til fossilfri varmeforsyning.

RESSOURCER OG ANSVAR

Tid:

2021-22

Ansvar:

Natur, Miljø og Klimaudvalget
By og Miljø

Økonomi:

Inden for eksisterende anlægsbudget.

Ressourcer (tid):

Inden for eksisterende ramme.

Andre aktører:

Borgere, virksomheder, Hillerød Forsyning,
Hillerød Symbiose, m.fl.

Kommunens rolle som:

VIRKSOMHED

MYNDIGHED

EJER AF SELSKABER

FACILITATOR/PARTNER

Handling nr. 5

Fokus på viden og organisering af bæredygtigt byggeri og renovering af kommunens ejendomme

HVORFOR

Det at gøre nybyggeri og renoveringer af Hillerød Kommunes ejendomme kontinuerligt mere bæredygtige, og sørge for at Hillerød Kommune kan leve op til fremtidige standarder er et bidrag til den grønne omstilling.

HVORDAN

- Vi vil uddanne medarbejdere i bæredygtig bygningsudvikling – specifikt DGNB. DGNB er en bæredygtig certificering af bygninger.
- Vi vil indarbejde DGNB og/eller den såkaldte frivillige bæredygtighedsklasse i hele eller dele af bygge- og renoveringsprojekter.
- Vi vil oparbejde en organisation omkring bæredygtig udvikling i kommunen, med fokus på at være på forkant med fremtidig lovgivning inden for området.

MÅL

- At kunne tage beslutninger ud fra et oplyst grundlag ift. bæredygtighed i bygge og renoveringsprojekter.
- At oparbejde anlægsprocesser der gør det muligt at arbejde bæredygtighed ind i byggeriet.

RESSOURCER OG ANSVAR

Tid:

2022-23

Ansvar:

Økonomiudvalget
Ejendomme

Økonomi:

Fortsætter inden for eksisterende ramme.
Der kan komme udgifter i forbindelse med undervisning, rådgivning og anlæg.

Ressourcer (tid):

Inden for eksisterende ramme.

Andre aktører:

Green Building Council, Byggestyrelsen m.fl.

Kommunens rolle som:

VIRKSOMHED

MYNDIGHED

EJER AF SELSKABER

FACILITATOR/PARTNER

SIDE 9

Handling nr. 6

Implementere databaseret energiledelse af de kommunale ejendomme

HVORFOR

Hillerød Ejendomme administrerer 192 ejendomme, men energi- og teknikteamet har på nuværende tidspunkt ikke mulighed for at monitorere energiforbruget/produktionen i vores ejendomme, på et sådan niveau, at vi lever op til de krav, der stilles til kommunen.

Databaseret energiledelse er energistyring, hvor arbejdet med at nedsætte energiforbruget i bygninger effektiviseres, gennem brug af valide data og dataanalyse. Det sker ved at opbygge gode standarder for dataleverancer, lave faste procedurer for drift og vedligehold, fast organisationsstruktur og god kommunikation ift. energiforbedringer.

Det solide datagrundlag etableres ved at optimere vores eksisterende energiovervågningssystem Energykey og udvikle det med et data Warehouse, der fremtidssikrer indsatsen.

Projektet kører lige nu igennem det EU-støttede Interreg projekt i samarbejde med Gate21. Forventningen er at have overblik over forbruget i 70 procent af kommunens ejendomme i midt 2022, gennem en intensiv optimering og udvikling af energistyringssystemet i samarbejde med kompetente rådgivere.

MÅL

- At implementere energiledelse for at reducere energiforbruget kontinuerligt i en dynamisk bygningsportefølje, ved at sikre en systematisk og strategisk anvendelse af data, og en effektiv indsats på tværs af renoveringsart, -størrelse og -effekt.
- At have et validt og forankret energiovervågningssystem.
- At have overblik over potentialet for energibesparelser i ejendomsporteføljen.
- At have et system, hvor de igangsatte energibesparelser kan dokumenteres.
- At have budgetsikkerhed og synergi ift. energibesparelser og reelt forbrug.
- At have en integration af eksisterende IT-systemer.
- At have effektive energisparerindsatser.

HVORDAN

1. Implementering af energiledelse, strukturering og validering af data.
2. En fast organisation, herunder et energiteam som løbende overvejer handlinger, kortlægger udfordringer og muligheder, og planlægger indsatser.
3. Handlingsplanerne iværksættes med fokus på implementering af en fast drift og vedligeholdelsesstyring, samt kommunikation, der sikrer en effektiv realisering af energibesparelser.
4. Korrekt overvågning, monitorering og analyse af data for at sikre, at handlingsplanerne har den forventede effekt.
5. Punkt 1-4 gentages med nye erfaringer.

RESSOURCER OG ANSVAR

Tid:

2022-23

Ansvar:

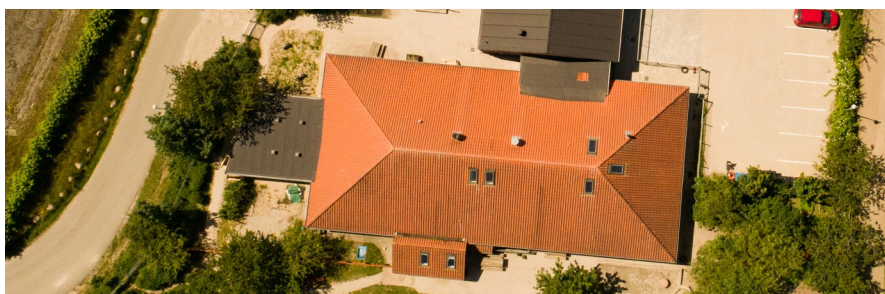
Økonomiudvalget
Ejendomme

Økonomi:

Ønske til budget.

Ressourcer (tid):

Inden for eksisterende ramme.

Kommunens rolle som:

VIRKSOMHED

MYNDIGHED

EJER AF SELSKABER

FACILITATOR/PARTNER

Handling nr. 7

Gennemføre energirenovering af kommunale ejendomme

HVORFOR

Hillerød Kommune har siden 2010 energirenoveret de kommunale ejendomme. Vi er nået et godt stykke af vejen, men der er stadig et potentiale for energibesparelser ved fortsat at energirenovere. Det kan bidrage til, at Hillerød Kommune er fri af fossile brændsler i 2035.

MÅL

- At de kommunale ejendomme i Hillerød Kommune har et godt indeklima og et lavt energiforbrug.
- At mulighederne for at sætte solceller op på de kommunale ejendomme indgår som en del af overvejelserne, når Hillerød Kommune renoverer bygninger.

HVORDAN

- Vi vil fortsætte med at energirenovere bygninger, så vi får bygninger med et lavt energiforbrug og et godt indeklima.
- Vi vil forsøge at anvende dispensationsmuligheder i lovgivningen, så vi fra 2022 kan sætte solceller på kommunens bygninger.
- Vi vil udnytte den grønne lokale strøm så godt som muligt, hvorfor vi vil arbejde sammen med vores forsyningsselskaber, så vi hverken overser muligheder for at producere grøn strøm eller muligheder for effektiv udnyttelse af den.

RESSOURCER OG ANSVAR

Tid:

2022-23

Ansvar:

Økonomiudvalget
Ejendomme

Økonomi:

Inden for eksisterende budget

Ressourcer (tid):

Inden for eksisterende ramme

Kommunens rolle som:

VIRKSOMHED

MYNDIGHED

EJER AF SELSKABER

FACILITATOR/PARTNER

Handling nr. 8

Plads til fremtiden — kloge m2 (kommunale arealer og ejendomme)

HVORFOR

Formålet er at nedbringe behovet for nybyggeri på kommunale arealer i en kommune med befolkningstilvækst, så kommunen kan reducere både det økonomiske og miljømæssige træk mest muligt på bygningsporteføljen.

HVORDAN

- Vi vil arbejde med at udnytte de eksisterende ejendomsarealer optimalt og samtidig forsøge at løfte kvaliteten i eksisterende byggeri gennem ombygninger og renovering.
- Vi vil arbejde med indsamling og omsætning af viden, med prognoseoverblik i et 20 årigt perspektiv, og konkret også med de udfordringer, der presser den eksisterende kapacitet i de kommunale bygninger på kort sigt.

MÅL

- At skabe et fald i det samlede kommunale arealbehov pr. borger. Effekten af et reduceret arealbehov/borger er sparede driftsomkostninger og mindre miljøbelastning i form af både indlejret CO₂ i materialer samt udledning via forsyning (el og varme).

RESSOURCER OG ANSVAR

Tid:

2022-23 (ingen slutdato)

Ansvar:

Økonomiudvalget
Ejendomme

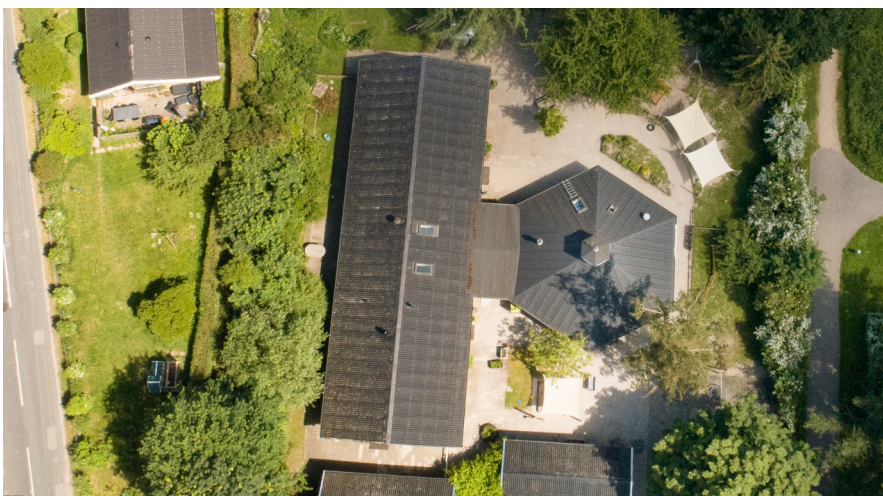
Økonomi:

Inden for eksisterende budget.

(Projektet medfører en række anlægssager til ombygning og nybyggeri, hvor det ikke er muligt at finde muligheder i de eksisterende bygningsfysiske rammer. Midler til udførelse af projektets resultater kommer via årlige budgetforhandlinger).

Ressourcer (tid):

Inden for eksisterende ramme.

Kommunens rolle som:

VIRKSOMHED

MYNDIGHED

EJER AF SELSKABER

FACILITATOR/PARTNER

Handling nr. 9

Genanvendelse af materialer i forbindelse med bygge- og renoveringsprojekter af kommunens ejendomme

HVORFOR

Formålet er at gøre en indsats for at genbruge og genanvende mange af de brugbare materialer, som går til spilde i bygge- og renoveringsprojekter, og derigennem spare ressourcer og økonomi.

HVORDAN

- Ejendomme vil nedsætte en organisation, der skal undersøge mulighederne for genbrug og genanvendelse af byggematerialer og interiør, i forbindelse med renovering og udskiftning af kommunale ejendele og byggematerialer.

MÅL

- At få overblik over, hvilke genanvendelige materialer der findes.
- At opbygge en organisation og procedurer omkring genanvendelse af materialer.
- At genbruge og genanvende materialer i højere grad end kommunen gør i dag.

RESSOURCER OG ANSVAR

Tid:

2022-23

Ansvar:

Økonomiudvalget
Ejendomme

Økonomi:

Inden for eksisterende budget.

Ressourcer (tid):

Inden for eksisterende ramme.

Men der kan komme behov for yderligere ressourcer til at håndtere en potentiel intern "genbrugscentral".

Kommunens rolle som:

VIRKSOMHED

MYNDIGHED

EJER AF SELSKABER

FACILITATOR/PARTNER

Handling nr. 10

Energieffektiv vejbelysning i Hillerød Kommune

HVORFOR

I Hillerød Kommune er der mange vejbelysningsarmaturer, der er med til at sikre belysning på veje, stier og fortove. I den forbindelse er der energibesparelser at hente, hvis ældre vejbelysningsarmaturer udskiftes til mere energivenlige lyskilder, så der i stedet kan benyttes en LED-lyskilde.

Vi har derfor gennem de sidste par år skiftet en del af belysningen i kommunen fra konventionel belysning til LED belysning. Derudover er vi begyndt at sætte bevægelsesstyret dæmp på udvalgte strækninger.

I 2020 er der derfor bl.a. udskiftet indsatser, og gamle armaturer med kviksølv er ligeledes udskiftet i flere områder. Som et samlet område, er al belysning i Tulstrup blevet udskiftet.

Der har på baggrund af det gennemførte arbejde med udskiftning fra konventionel belysning til LED, generelt været en energibesparelse på 50%. Energibesparelsen vil kunne øges med ca. 10-15%, når den bevægelsesstyrede dæmpning er fuldt implementeret.

Energibesparelser i antal sparede kWh giver ligeledes en mindre udledning af CO₂. En kWh svarer ca. til 0,5kg CO₂.

HVORDAN

- Vi vil i 2022 og 23 fortsætte med udskiftningen af gamle vejbelysningsarmaturer til mere energieffektiv vejbelysning. Eksempelvis på udvalgte strækninger i Uvelse og Gørløse.

MÅL

- At Hillerød Kommune arbejder hen imod at få udskiftet den konventionelle vejbelysning til mere energieffektiv vejbelysning i de kommende år.

RESSOURCER OG ANSVAR

Tid:

2022-23 (ingen slutdato)

Ansvar:

Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget
Trafik, Vej og Park

Økonomi:

Beløb afsat i driftsbudget for vejbelysning.

Ressourcer (tid):

Inden for eksisterende ramme.

Kommunens rolle som:

VIRKSOMHED

MYNDIGHED

EJER AF SELSKABER

FACILITATOR/PARTNER

Handling nr. 11

Fremme af cykeltrafik – cykelstier

HVORFOR

Som en del af Hillerød Kommunes program for at få flere til at tage cyklen, arbejder kommunen for bedre cykelparkering og at få et sammenhængende cykelstinet.

I Region Hovedstaden pendler 60% 10 km eller under hver vej til arbejde/uddannelse, og særligt med el-cyklens fremmarch er der store uudnyttede potentialer i at få overflyttet biltrafik til cykeltrafik. Det understreger, at der er behov for et sammenhængende cykelstisystem, som kan understøtte, at flere ser cyklen som et dagligt transportmiddel.

Adfærdspåvirkning for overflytning fra bil til cykel – evt. med kombination med kollektiv trafik – kan reducere CO2-udledninger og modvirke trængsel.

HVORDAN

Vi vil etablere cykelstier, der hvor vi i kommunen har såkaldte "missing links" på vores cykelstier. Vi etablerer cykelsti langs Frederiksværkgade/Slotsgade i 2022-2023, og i byudviklingsområderne Ullerød Nord i 2022-23 og Favrholt i 2023.

Derudover er der afsat midler til delfinansiering af yderligere seks cykelstistrækninger, samt søgt cykelpuljen om tilskud. Det drejer sig om Milnersvej, Skansevej, Helsingørgade/Østergade m.fl.

Derudover planlægger vi i 2022 en række cykeltiltag omhandlende konceptet "Cykellandeveje". Formålet med Cykellandeveje er at tilvejebringe bedre og sikrere cykelforhold på mindre lokalveje og landeveje uden stort finansieringsbehov, for på den måde at bidrage til et sammenhængende net, som dels lukker "missing links" og dels sikrer opkobling til anden eksisterende stiinfrastruktur.

MÅL

- At planlagte cykelstier og cykellandeveje er etableret.

RESSOURCER OG ANSVAR

Tid:

2022-23 (ingen slutdato)

Ansvar:

Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget
By og Miljø

Økonomi:

Aktuelt har kommunen allerede afsat midler til "missing links" i cykelstinet. Til anden cykelfremme generelt foreslås i perioden 2022-2025 afsat 20 mio. kr.

Andre aktører:

Dansk Cyklistforbund og lokalråd

Kommunens rolle som:

VIRKSOMHED

MYNDIGHED

EJER AF SELSKABER

FACILITATOR/PARTNER

Handling nr. 12

Omstilling til emissionsfrie køretøjer og opsætning af ladestandere

HVORFOR

I Hillerød Kommune skal biler og busser være eldrevne, for når hjulene i kommunen kører på el, bidrager vi til den nødvendige reduktion af udledning i CO₂ og luftforurening fra vejtransporten

Derfor har byrådet i maj 2021 besluttet en strategi for lade-standere og emissionsfrie køretøjer, der peger på de indsatser kommunen skal tage i de kommende år.

Den grønne omstilling er en fælles opgave på tværs af stat, kommune, region, erhvervslivet og borgerne.

HVORDAN

- Hillerød Kommune vil konvertere sin bilpark fra fossile til eldrevne biler, og når det er teknologisk og økonomisk muligt for andre køretøjer som vejmaskine, fejmaskine og gravemaskine mv.
- Frem mod 2024 skal 46 køretøjer omstilles fra benzin-/dieselmotor til elbiler, og der skal etableres lade-standere til køretøjerne fordelt blandt kommunens afdelinger. Kommunen har i alt 20 elbiler ud af 124 person- og varebiler.
- Samtidig at Movia fremover skal udbyde kommunale busser med krav om emissionsfrihed fra februar 2021 og frem.
- Hillerød Kommune vil arbejde for at udbrede en hensigtsmæssig lade-infrastruktur. Det arbejde påbegyndes allerede i 2021 og fortsætter i årene fremover.

I strategi for lade-standere og emissionsfrie køretøjer har byrådet besluttet, at ansvaret for de forskellige indsatser påhviler:

- Omstilling af kommunens egen bilpark og udbud hos økonomiudvalget (Økonomi – Indkøb)
- Lade-infrastruktur til kommunens egne bygninger/ejendomme hos økonomiudvalget (Ejendomme)
- Placering af offentlig tilgængelige lade-standere, myndighedsopgave ved nybyg/renovering mv. og omstilling af den kollektiv trafik hos Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget (By og Miljø).

MÅL

At Hillerød Kommune frem mod 2024 har omstillet en del af sin bilpark og etableret lade-standere hertil.

RESSOURCER OG ANSVAR

Tid:

2022-23/24

Ansvar:

Økonomiudvalget, Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget og Natur, Miljø og Klimaudvalget
Økonomi—Indkøb, By og Miljø, Ejendomme

Økonomi:

Der er pt. ikke afsat midler i budgettet til fremme af grøn omstilling af drivmidler i transporten:

Der udarbejdes anlægsønske til budget 2022-2025 for opstilling af kommunale lade-standere til i alt 36 elbiler i 2022-2024.

Der udarbejdes et anlægsønske til budget 2022-2025 til kortlægning af konkrete placeringer og typer af offentlige tilgængelige lade-standere

Ressourcer (tid):

Inden for eksisterende ramme.

Kommunens rolle som:

VIRKSOMHED

MYNDIGHED

EJER AF SELSKABER

FACILITATOR/PARTNER

Handling nr. 13

Tilsyn med affald på byggepladser, øget sortering i Hillerød Bymidte og vejlede om genanvendelse ved virksomhedsbesøg

HVORFOR

Rigtig mange aktiviteter genererer affald —og affald indeholder ressourcer. I Danmark er vi godt i gang med at sortere og genanvende mere, men vi ved også, at der er behov for en vedvarende indsats for at holde et højt niveau af genanvendelse og få endnu flere ressourcer udsorteret.

Der er stort potentiale i at genbruge og genanvende mere affald, herunder fx i byggebranchen.

Det kan spare ressourcer og være med til at reducere udledningen af CO₂.

Øget bevidsthed om sortering af affald kan bidrage til at spare på ressourcerne.

MÅL

- At der er gennemført affaldstilsyn på byggepladser med øget genanvendelse for øje.
- At der er etableret muligheder for yderligere sortering fra virksomheder beliggende i blandet bolig og erhverv i Hillerød Bymidte med udgangen af 2023.
- At der er givet vejledning om øget genanvendelse til virksomheder.

HVORDAN

Vi vil arbejde med:

- Tilsyn med affald på byggepladser

Ifølge den politiske aftale om ny affaldssortering fra juni 2020, skal der etableres et nyt affaldstilsyn. Det bliver udmøntet i løbet af 2021. Vi kender derfor ikke aktuelt rammerne for tilsynet. Vi ved, det bliver et såkaldt risikobaseret tilsyn, og at kræfterne koncentrerer der, hvor der er mest behov. Det vides endnu ikke, hvordan tilsynet skal finansieres.

- Affaldssortering i Hillerød bymidte

Vi vil arbejde med at implementere sortering af affald fra virksomheder i bymidten, der har adresse i blandet bolig og erhverv. Der er i affaldsbekendtgørelse fra d. 9. december 2020 åbnet op for, at virksomheder med husholdningsaffald i samme art og mængde som en husstand, kan komme ind under den kommunale affaldsordning. Det vil give mening i bymidten, hvor forvaltningen arbejder sammen med Hillerød Forsyning og Byforum om en løsning. Virksomhederne skal ligesom borgere og kommunale virksomheder/institutioner sortere deres genanvendelige affald i 10 fraktioner.

- Vejledning om genanvendelse, når kommunen besøger virksomheder

Hillerød kommune arbejder på at etablere en opsøgende indsats for det øvrige erhvervsliv med rådgivning for øje, med det sigte at reducere mængden af affald til forbrænding og øge genanvendelsen.

RESSOURCER OG ANSVAR

Tid:

2022-23 (ingen slutdato)

Ansvar:

Natur, Miljø og Klimaudvalget
By og Miljø

Økonomi:

Inden for eksisterende budget.

Ressourcer (tid):

Inden for eksisterende ramme.

Andre aktører:

Hillerød Forsyning, Byforum og virksomheder

Kommunens rolle som:

VIRKSOMHED

MYNDIGHED

EJER AF SELSKABER

FACILITATOR/PARTNER

Handling nr. 14

Etablering af affaldssortering i de kommunale institutioner

HVORFOR

Affald er ressourcer, og vi skal i fremtiden sortere bedre og genanvende endnu mere, så ressourcerne ikke bliver brændt, og dermed tabes for altid. Det kan spare ressourcer og være med til at reducere udledningen af CO₂.

Det kræver, at alle borgere ved, hvordan affaldet skal sorteres og får mulighed for at sortere i de samme fraktioner både derhjemme, og fx i skolen, børnehaven, og på arbejdspladsen. Medarbejderne på de kommunale arbejdspladser skal kunne sortere de samme affaldstyper, som rigtig mange sorterer flittigt derhjemme.

På den måde bliver det at sortere affald og hvordan en hverdagsting. Projektet understøtter forankringen af arbejdet med klimastrategien bredt i organisationen, da affaldssortering er efterspurgt og et tydeligt og håndgribeligt indsatspunkt, som alle lægger mærke til i hverdagen.

Derudover kan fx daginstitutionerne bruge projektet i det pædagogiske arbejde, da bæredygtighed er et tema her.

Senest i 2023 skal der sorteres i følgende fraktioner, ikke bare på kommunale institutioner: Mad, Restaffald, Pap, Papir, Plast, Mad- og drikkekartoner, Metal, Glas, Tekstil og Farligt affald. Projektet gennemføres sammen med Hillerød Forsyning.

HVORDAN

Der er gennemført og samlet op på erfaringer fra pilotprojektet på tre udvalgte kommunale institutioner, der er sat i gang i 2021. Pilotforsøget har været med til at danne erfaringsgrundlag om formidlingsmateriale, antal og størrelser på beholdere indvendigt og udvendigt, pladsbehov, fremadrettet omkostningsniveau til tømning samt erfaringer med, hvordan det praktisk kan foregå.

På baggrund af kravet om sortering i 10 affaldsfraktioner udrulles affaldssortering på Hillerøds skoler i 2022. Skolerne er valgt som første indsatsområde, da det er her, der er flest brugere og der genereres mest affald. Det forventes også at Rådhuset implementeres med opstart i 2021-22.

Dernæst forventes etableret sortering af affald til øvrige institutioner dagtilbud, plejecentre mv. i 2023-24.

MÅL

- At der er etableret muligheder for øget affaldssortering og genanvendelse på de kommunale skoler i 2022.
- At der forventeligt er implementeret affaldssortering på dagtilbud, plejecentre mv. i 2023-24.

RESSOURCER OG ANSVAR

Tid:

2022-23 (fortsætter i 2024)

Ansvar:

Natur, Miljø og Klimaudvalget og økonomiudvalget

Ejendomme og By og Miljø

Økonomi:

Forudsætter budget (budgetønske)

Ressourcer (tid):

Inden for eksisterende ramme.

Andre aktører:

Ansatte og brugere.

Kommunens rolle som:

VIRKSOMHED

MYNDIGHED

EJER AF SELSKABER

FACILITATOR/PARTNER

Handling nr. 15

Indkøb: Indarbejdelse af klimahensyn ved udbud af varer og tjenesteydelser

HVORFOR

Hillerød Kommune er sammen med øvrige kommuner og andre offentlige institutioner en betydende indkøber. Derfor kan vi ved at efterspørge klimavenlige produkter og tjenesteydelser være med til at styrke markedet for klimavenlige varer.

HVORDAN

Hillerød Kommune meldte sig i 2020 ind i Partnerskab for Offentlig Grønne Indkøb (POGI) for at opnå en bredere viden om, hvordan Hillerød Kommune kan stille krav til bæredygtige løsninger ved gennemførelse af udbud på både varer og tjenesteydelser.

POGI har opstillet indkøbsmål på 12 udvalgte områder f.eks. på transport, belysning og rengøring, og med medlemskabet af POGI, har Hillerød Kommune forpligtet sig til at følge disse indkøbsmål.

Hvert år udarbejder Indkøb en udbudsplan for det kommende år, som godkendes af Økonomiudvalget. Af udbudsplanen fremgår hvilke udbud, der forventes gennemført i det kommende kalenderår, samt om området er omfattet af et POGI-indkøbsmål.

Året efter følges op på hvilke udbud, der er gennemført, og hvordan POGI-indkøbsmål blev brugt i forbindelse med udbuddet, herunder om det var muligt at tage hele indkøbsmålet med i udbuddet eller om det kun var muligt at tage dele af indkøbsmålet med ved udbuddet.

MÅL

- At der ved alle udbud der fremgår af udbudsplanen, har Indkøb taget stilling til, om der er et POGI-indkøbsmål som kan indgå i udbuddet.
- At der er indsamlet erfaringer, som indgår i fremtidige udbud, og som betyder, at klima generelt har større vægt ved valg af produkter og tjenesteydelser.
- At der er opbygget viden og kompetencer om klimavenlige indkøb i den kommunale organisation.

RESSOURCER OG ANSVAR

Tid:

2022-23 (ingen slutdato)

Ansvar:

Økonomiudvalget

Økonomi — Indkøb

Økonomi:

Inden for eksisterende budget.

Som udgangspunkt fortsætter det inden for eksisterende rammer, men der kan være øgede udgifter ved køb af klimavenlige varer. Det afgøres i de enkelte udbud, om den klimavenlige vare vælges.

Ressourcer (tid):

Inden for eksisterende ramme.

Kommunens rolle som:

VIRKSOMHED

MYNDIGHED

EJER AF SELSKABER

FACILITATOR/PARTNER

Handling nr. 16

Grøn medarbejdertransport til kommunen som arbejdsplads

HVORFOR

Der er en klimagevinst ved at få flere til at cykle eller benytte den kollektive trafik til og fra arbejde. Det vil også lægge mindre beslag på parkeringspladserne ved arbejdspladsen.

Resultater fra virksomheder i projektet "Moving People", hvor der er arbejdet målrettet med grøn og aktiv transport viser, at hvis virksomheder forbedrer deres egne interne faciliteter for cyklister og gående, giver incitamenter til samkørsel og brug af kollektiv trafik og promoverer mulighed for videomøder, tjenestebiler og –cykler samt kampagner kan man få:

- 27 % flere tilbagelagte kilometer på cykel og til fods til og fra arbejde
- 20 % der cykler – mod 15 % før – på ture mellem 10-15 km
- En reduktion på 8,1% i CO₂-udledningen
- Et fald på 4 % blandt medarbejdere, der bruger bil hver dag.

Gør vi vores transport mere grøn, effektiv og aktiv, kan vi påvirke tre store udfordringer vi som samfund står overfor; klima, sundhed og mobilitet.

HVORDAN

- Etablere en nødvendig organisering af handlingen, som skal tydeliggøre ansvar, fastholde adfærd og følge op på aktiviteter. Rådhuset og andre kommunale institutioner kan være udgangspunkt for erfaringsdannelsen og evt. prøvehandling. Foruden nedenstående aktiviteter kan der også inddrages aktiviteter, i forhold til, hvordan vi transporterer os rundt, imens vi er på arbejde.
- Sætte transport på dagsordenen og få arbejdspladsen til at tale om transportvaner. Det skal vi bl.a. gøre ved at fortælle de gode historier og dele oplevelser med hinanden (By og Miljø, HR, Kommunikation).
- Øge fokus på samkørsel ved at administrere og promovere en ordning for samkørsel. Hillerød Kommune har valgt at deltage i FDM's samkørsels app/platform Ta'Med, hvor kommunen har underskrevet en partnersamarbejdsaftale (HR, Kommunikation).
- For øget brug af tog og bus kan vi arbejde med at administrere en erhvervskortsordning, synliggøre information om afgangstider på tog og bus og have rejsekort til rådighed for tjenesterejser (HR).
- For at få flere til at cykle kan man eksempelvis etablere cykeludlån til pendling, tilbud om cykelservice, cykeltøj/-taske, udvide rådhusets badefaciliteter herunder plads til tørring af cykeltøj, så der er gode muligheder for omklædning og bad (HR og Ejendomme).
- For at reducere behovet for parkeringspladser og minmere transport i bil kan vi stille biler og cykler til rådighed for tjenesterejser og give mulighed for hjemmearbejde og videomøder (HR).

MÅL

- At der er etableret en organisering om grøn medarbejdertransport, som fastholder fokus på indsatsen og følger op ved fx interview/transportundersøgelse.
- At flere medarbejdere cykler hele eller dele af året.
- At flere medarbejdere har kørt sammen til eller fra arbejde. Der er gjort erfaringer med appen Ta'Med.
- At resultatet formidles som inspiration for virksomheder i kommunen.

RESSOURCER OG ANSVAR

Tid:

2022-23 (ingen slutdato)

Ansvar:

Økonomiudvalget
Kommunikation og HR

Økonomi:

Inden for eksisterende budget.
Dog vil udvidelse af eksisterende badefaciliteter forudsætte ønske til budget.

Ressourcer (tid):

Inden for eksisterende ramme.

Andre aktører:

Andre lokale virksomheder.

Kommunens rolle som:

Hillerød Kommune
By og Miljø
Trollesminde alle 27
3400 Hillerød

Åbningstider:
Mandag-onsdag kl. 10-15
Torsdag kl. 12-18
Fredag kl. 10-13

www.hillerod.dk
Telefon: 7232 0000
Fax: 7232 3213